

HELSINGBORG

Årsboks slut mål och ekonomi 2019

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning	3
Nämndens mål.....	4
Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning.....	6
Ekonomiskt utfall	7
Investeringar.....	9
Ekonomiskt utfall per verksamhet	9

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Socialnämndens inriktning

Vi vill arbeta för en trygg stad där socialt utsatta barn och ungdomar får bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Digital socialtjänst ska erbjudas invånarna när och var de vill. Stödet till barn, unga och vuxna ska utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande för att möjliggöra en kunskapsbaserad socialtjänst.

Året i korthet

Många nya invånare och en högre anmälningsbenägenhet har under året gett en fortsatt och kraftig ökning av orosanmälningar, framförallt gällande yngre barn men också kring barn som växer upp med våld i nära relationer. Att räcka till för fler med bibehållen kvalitet är en stor utmaning och medarbetarna har trots det lyckats hålla utredningstider och kunnat ge stöd till fler, vilket är en stor bedrift. Målgruppen ensamkommande barn och ungdomar är nu helt integrerad inom Barn, unga och familj och under året har vi avvecklat de HVB-hem som det inte längre finns behov av.

Det Digitala teamet startade sitt arbete i maj och består av fem socialsekreterare. De arbetar för att transformera delar av det traditionella arbetssättet med fysiska möten och analoga processer till en digital socialtjänst som erbjuder personligt anpassade sociala tjänster var och när man vill. Teamet följer inte organisatoriska gränser utan tar sig an arbetet med familjer från ax till limpa, från ansökan eller anmälan via utredning till stöd- och behandlingsinsatser och uppföljning.

Digitala verktyg kan öppna upp möjligheten att använda socialarbetarnas tid bättre och att ge invånarna både ökad tillgänglighet i tid och rum samt ökat inflytande och insyn i sitt eget ärende. Exempel på lösningar vi testat under året är digitala ansöknings- och anmälningsförfarande, digitala webbaserade föräldrautbildningar, taligenkänning där socialsekreterare läser in text och datorn skriver, digital tolktjänst, möjlighet att boka egna tider med oss digitalt, kunna logga in och läsa sin egen journal, utvecklade e-tjänster och automatisering av administrativa arbetsuppgifter. Vi har nu också mer digitala akter, digital arkivering och vi har utvecklat digital signering för ordförandebeslut.

Att engagera och involvera användarna av sociala tjänster är en viktig uppgift i en tillitsbaserad organisation och för att öka kunskapen om vad som ger nytta. Vi ökar samtidigt delaktighet, involvering, insyn och förtroendet för socialtjänsten. Under sommaren har vi implementerat projektet DU - digitalt utanförskap - i ordinarie verksamhet. Under början av året påbörjades ett projekt för att ge stöd till föräldrar som har sina barn placerade. Verksamheten drivs med både tjänstepersoner och invånarmedverkan genom föreningen Puff (Placerade ungas föräldraförening). Syftet är att stärka föräldrarollen även vid placeringar, vilket möjliggör en bättre relation mellan barn och föräldrar samt, på sikt, även att öka förutsättningarna för att fler barn kan flytta hem.

Feedback Informed Treatment (FIT) används och möjliggör att vi varje dag får veta hur arbetsallianserna mellan klient och socialarbetare fungerar, om vi använder metoder som fungerar samt vilka resultat detta ger i förhållande till aktuell livssituation. På så sätt skapas en kultur för medskapande i varje kontakt. Ett annat exempel på medskapande är familjerättens arbete med utredningar där föräldra-/barnberättelser skrivs och visas på skärm tillsammans med föräldrar och barn vid deras besök. Detta är mycket uppskattat. Inom Part har en film om tonårsstress tagits fram. Utställningen JagEgo – om att främja ungdomars psykisk hälsa – ställdes ut på stadsbiblioteket i våras och fick fin uppmärksamhet. Den har varit uppbokad under hela hösten på olika skolbibliotek, konferenser och på Dunkers Kulturhus.

Att ha med brukare i rekrytering av nya chefer och medarbetare är ett sätt att involvera som socialförvaltningen har testat under ett par år. Under februari startade ett projekt i samarbete mellan FoU Helsingborg, arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och Centrum för tjänsteforskning vid Karlstad universitet. Syftet är öka kunskapen om vilka värden användardriven rekrytering har på invånare/elever/brukare, medarbetare och organisationen samt hur en sådan process bör utformas för att på bästa sätt maximera dessa värden.

Nätverksarbete är ett kostnadseffektivt och kvalitativt beprövat sätt att arbeta med familjer, i synnerhet med komplexa problem och i samverkan med många aktörer. Resurser för ett nätverkslag har tillsatts för

att kunna möjliggöra värdeskapande nätverksmöten.

Ett stort problem är svårigheten att rekrytera nya familjehem. Ett arbete har påbörjats att hitta samverkansformer inom Familjen Helsingborg för att bli starkare och mer effektiva tillsammans i jour- och rekryteringsarbetet.

Familjerätten erbjuder sedan början av året ett nytt enskilt samtalsstöd till barn när föräldrar, som inte bor tillsammans, är i tvist. De erbjuder vidare utökad rådgivning vid familjerättsliga tvister liksom samarbetsamtal och gruppverksamhet i syfte att få föräldrar att samarbeta bättre.

Barnhuset Familjen Helsingborg har utökats med ytterligare ett förhör- rum/medhörningsrum/familjerum. Parallella förhör kommer att kunna hållas vilket innebär en rejäl förkortning av tiden mellan samråd och förhör. Vidare kan barn och föräldrar nu få ett bättre stöd efter ett förhör.

Ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till barn och ungdomar som är i riskzon för eller har en kriminell livsstil är viktigt för ett tryggt samhälle. I tätt samarbete med polis, åklagare och andra förvaltningar i staden har vi avsatt ökade resurser för att intensifiera detta arbete.

Mobila teamet är en av dessa offensiva aktörer som deltar i strategiska samverkansformer för att identifiera oro och konkret bidra med olika trygghetsskapande åtgärder.

I samverkan med bland annat Frälsningsarmén har förvaltningen arbetat mot prostitution och människohandel. Flera gemensamma aktiviteter har genomförts och skolor med elever i årskurs 6 och 7 har erbjudits föreläsningar och dialog om porr, sexköp och attityder.

Tillståndsenheten har expanderat med anledning av en ny lagstiftning om tillstånd för att sälja tobak och tillsyn av rökfria miljöer.

Föräldrarsvenska 2.0 startades i början på året i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen, och riktar sig till föräldralediga som ännu inte etablerat sig på arbetsmarknaden. Syftet är att motivera till arbete och jämställt föräldraskap. Resultaten har visat sig vara så positiva att projektmedel beviljats från Länsstyrelsen från augusti och ett och ett halvt år framåt.

Kostnaderna för externt köpt vård har ökat kraftigt gällande barn- och ungdomsplaceringar. Externa placeringar kopplat till missbruk, socialpsykiatri och skyddsboende har under året minskat rejält tack vare ett intensivt och klientnära arbete på hemmaplan. Förebyggande insatser för utsatta invånare har varit en viktig del i detta arbete.

Samverkan mellan verksamheter, inom socialförvaltningen, med ideella organisationer och myndigheter har intensifierats under året för att bättre kunna ge ett effektivt stöd till våra målgrupper och även bygga broar ut i samhället.

Nämndens mål

Antalet orosamtal med barn, unga och deras familjer ska uppgå till minst 300 stycken per år 2020

Bedömning måluppfyllelse

 Uppnått

Målanalys

Orsakerna till att målet är uppnått är flera. Det mobila teamet är till viss del beroende av externa aktörer. Deras kunskaper om vad Mobila teamet kan erbjuda påverkar inflödet och upptäckten av ungdomar i riskzon. Under året har teamet därför utökat samverkan med polisen, Arriva/Skånetrafiken och även med Väla, utifrån att många ungdomar vistas där under helger och skollov. Likaså har teamet fortsatt sitt arbete för att bibehålla befintliga samarbetspartners.

Mobila teamet arbetar även uppsökande, till exempel mot skolor. De besöker minst fyra skolor och fyra fritidsgårdar per vecka och erbjuder gruppverksamhet till ungdomarna på skolorna. Skolor hör ofta av sig för samarbete eller vid oro för barn/ungdomar. Teamet erbjuder vidare stödsamtal till både ungdomar och föräldrar och når dessutom många ungdomar i riskzonen genom sina metoder Medling och Kriminalitet som livsstil.

Den utökning av personalgruppen som skedde tidigare har nu gett effekt i arbetet. Dessutom har medarbetarna i teamet ett stort engagemang.

Utfallet för året är 368 orosamtal och resultatet ses som mycket positivt. Förvaltningen har nått betydligt fler barn, unga och deras familjer i riskzonen än tidigare och kunnat erbjuda stöd. Nu fortsätter arbetet med att utveckla orosamtalen för att få mer inblick i vilken nytta de gör.

Barn som placeras i jourhem ska vid behov erhålla ett familjehem inom högst 6 månader

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

Målanalys

82 % av de barn som placerats i jourhem erhöll ett familjehem inom högst 6 månader. Målet är inte uppnått under 2019, främst av skälet att det är svårt att hitta matchande familjehem.

2019 har inneburit att förvaltningen tydligare har sett behov av att bli snabbare och effektivare i att söka, utreda och matcha familjehem. En bidragande faktor till att målet inte nåtts har även varit att inflödet av intresserade familjer har minskat betydligt samtidigt som mängden barn i behov av familjehem har ökat avsevärt. För att korta tiden mellan ett identifierat behov av familjehemsplacering till dess att barnet flyttar till sitt familjehem har en omorganisation utretts under våren och genomförts i slutet av 2019. Förvaltningen förväntar sig att se effekterna av detta framöver.

Familjehemsenheten arbetar fortsatt med att göra Helsingborgs familjehemsenhet attraktiv för att få familjehem att välja Helsingborg före privata aktörer. De arbetar även för att rusta våra egna familjehem i deras uppdrag att göra våra placerade barn hela, starka och självständiga. Familjehemsenheten satsar på enskilt stöd till familjehemmen samt planerar för gruppverksamhet, vilket kommer att verkställas i form av två grupper under början av 2020: En grupp för familjehemsföräldrar där innehållet är en fortsättning på den obligatoriska utbildningen "Ett hem att växa i". Den andra gruppen är en lågtröskelverksamhet där vi bjuder in alla familjehemsföräldrar under enkla former till samtal för att tillmötesgå behovet av gemenskap. I början av 2020 sker vidare en kommunikationssatsning för att nå fler möjliga nya familjehem. Förhoppningen är att dessa åtgärder ska skapa förutsättningar för att uppnå nämndens mål.

Klienttiden för barn, unga och deras familjer ska uppgå till minst 26 procent

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

Målanalys

Nämndens mål har inte uppnåtts. Resultatet från årets mätning av klienttid för Barn, Unga och Familj var 19 %. Tidigare mätningar har visat att tiden för personlig kontakt gradvis sjunker men jämfört med föregående år, då resultatet var 18 %, ser förvaltningen nu en ökning. Detta har skett samtidigt som verksamheten under 2019 haft en mycket kraftig ökning av ärenden per handläggare. Detta beror dels på en ökning av ärendemängden med 17% i jämförelse med föregående år. Utöver denna ökning handläggs numera de ärenden som tidigare organiserades under avdelningen ensamkommande av personal i ordinarie verksamhet. Integreringen av dessa ärenden har skett under första halvan av 2019. Sammantaget innebär

detta en generell ökad arbetsbelastning, vilket påverkar möjligheten till måluppfyllelse. Inom verksamhetsområdets enheter skiljer sig resultaten åt något.

Under 2019 har ett antal områden prioriteras, delvis i syfte att öka tiden tillsammans med klienter. De prioriterade områdena består av kvalitetsarbete med dokumentation, utveckling av nätverksarbete och familjebehandling samt integrering av ärenden med barn utan vårdnadshavare. Förvaltningens förhoppning är att resultaten av dessa förändringar syns under nästkommande år.

Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning

Barn och vuxna

Nyckeltal	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Genomförda orosamtal med barn, unga och deras familjer, antal				150	368
Andel barn placerade i jourhem, med behov av familjehem, som erhåller ett familjehem inom högst 6 månader, procent				73 %	82 %
Andel klienttid för barn, unga och deras familjer, procent				18 %	19 %
Antal individer med beslut om bostadssociala insatser					35
Uppdrag inom förvaltningens serviceverksamheter, antal		2 305	2 159	2 565	1 949
Andel klienter som fullföljer sin insats, procent			85 %	89 %	85 %

Antalet serviceinsatser på förvaltningen har minskat. Anledningen till detta är att familjevålds behandlingsinsatser måste biståndsbedömas från och med år 2019. Detta motsvarar en minskning av ca 530 ärenden.

Väntetid

Nyckeltal	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Genomsnittlig väntetid från ansökan till beslut om insats, antal dagar				54	42
Genomsnittlig väntetid från anmälan till beslut om insats, antal dagar				58	44

Statistik

Nyckeltal	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Antal inledda utredningar under året	2 696	2 372	2 529	2 825	3 120
Antal inledda insatser under året	1 882	1 701	1 684	1 654	1 530
Antal unika individer som kommer till socialförvaltning-	5 076	5 158	5 166	5 318	5 724

Nyckeltal	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
en					
Andel klienter av Helsingborgs invånare	2,6%	2,6%	2,6%	2,5%	2,6%

Ekonomiskt utfall

Årets resultat

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2018	Internbudget 2019	Utfall 2019
Kommunbidrag	537 093	529 892	529 892
Disposition av ackumulerat resultat	0	910	4 253
Intäkter	164 022	108 825	121 518
Summa intäkter	701 115	639 627	655 663
Utdelningskrav	0	0	0
Kostnader	-699 702	-639 627	-668 140
Summa kostnader	-699 702	-639 627	-668 140
ÅRETS RESULTAT	1 413	0	-12 477
Akkumulerat resultat (inklusive årets resultat)	29 613	29 800	13 070

Kommentar till årets resultat

Årets resultat för socialnämnden visar på ett underskott på 12,5 mnkr. Detta beror framför allt på att klientkostnaderna har ökat mycket under året, speciellt inom verksamhetsområde Barn, unga och familj.

De flesta kostnadsslagen ligger över budgeterad nivå, främst klientkostnader och lokalkostnader. Samtidigt redovisas även högre intäkter än vad som är budgeterat.

Jämfört med tidigare år har däremot både kostnader och intäkter totalt sett minskat under 2019. Anledningen är att omställningen av verksamheten gällande ensamkommande barn och unga har fortsatt under 2019, vilket har lett till att kostnaderna minskat inom förvaltningen. Det är främst kostnader gällande personal och lokaler som har minskat.

I bokslutet är en skuld redovisad gällande för mycket utbetalt statsbidrag från migrationsverket för ensamkommande barn och unga. Utredning pågår inom verksamheten och beräknad skuld är framtagen utifrån försiktighetsprincipen. Om det visar sig att vi inte blir återbetalningsskyldiga med uppbokad summa, regleras detta under nästkommande år.

Under året har arbetet med nämndens ekonomistyrning och möjligheten att hitta mer kostnadseffektiva lösningar eller nya arbetssätt fortsatt och även intensifierats inom hela förvaltningen. Detta är ett ständigt pågående projekt, som behöver gå hand i hand med verksamheten och med de förändringar som händer i samhället i stort.

Barn, unga och familj

Verksamhetsområde Barn, unga och familj redovisar för perioden ett underskott på 21,1 mnkr. Detta beror huvudsakligen på ökade kostnader inom utredning och uppföljning, där vi ser högre kostnader för personal och för extern öppenvård samt för tolkkostnader. Institutionskostnaderna har ökat mycket inom verksamhetsområdet. Antalet inkomna ärenden har ökat med cirka 20 % under året och vi har inte kunnat se någon minskning under årets sista månader.

Verksamhetsområdet har gjort en genomlysning av de inkomna ärendena och den visar att de placeringar vi har gjort är sådana som kräver omfattande och kostsamma insatser. I verksamheten har ett aktivt arbete skett för att få ned kostnaderna med hemmaplanslösningar, nätverksarbete, utveckling av familjebehandling och kompetenshöjning av personal. Effekterna av detta förväntas komma på sikt.

Underskottet inom verksamhetsområdet förklaras också till viss del av uppbokningen gällande återbetalning av statsbidrag till migrationsverket vilken redovisats som en upplupen kostnad under året.

Gemensamma resurser

Verksamhetsområde Gemensamma resurser redovisar för perioden ett överskott på 8,0 mnkr. Anledningen till överskottet är flera. Inom familjevåldgruppen förklaras det positiva resultatet främst av ett lägre antal skyddsplaceringar än förväntat. Detta beror bland annat på att placeringstiderna har hållits korta genom en välplanerad och genomtänkt utslussning.

Vidare beror överskottet på vakanta tjänster inom familjevåldgruppen samt att statliga medel har erhållits för att finansiera utveckling och kompetenshöjande insatser i frågor kring våld i nära relation, hedersproblematik samt människohandel.

Familjerätten visar också ett överskott vilket förklaras av att tjänster varit vakanta under delar av året.

Överskottet inom tidiga insatser beror på att externa intäkter som inte varit budgeterade inkommit från Kommunförbundet och Länsstyrelsen. Vidare har personalkostnaderna varit lägre på familjecentralerna, vilket bland annat beror på att en familjecentral varit under renovering och därför haft en lägre bemanning under hösten.

Vuxen

Verksamhetsområde Vuxen redovisar för perioden ett underskott på 2,1 mnkr. Underskottet ligger främst inom stödboendeenheten och SOL-boendeenheten.

Inom stödboendeenheten förklaras underskottet främst av ökade personalkostnader. Anledningen till detta är fler komplexa klientärenden där extra resurser krävts och att viss overtid varit nödvändig. Även kostnader för jour och obekväm arbetstid ligger över budget.

Även för SOL-boendeenheten beror underskottet till stor del på höga personalkostnader. Extra resurser har satts in för att säkerställa en god och kvalitativ omsorg och omvårdnad.

Inom verksamhetsområde Vuxen har det strukturerade och intensiva arbetet med att minska kostnaderna för externa placeringar fortsatt och har också gett resultat. Hemmaplanslösningar har använts i större utsträckning vilket i sig genererat ökade kostnader för personal men totalt sett lägre kostnader för verksamhetsområdet.

Administration

Verksamhetsområde Administration redovisar för perioden ett överskott på totalt 2,7 mnkr. Verksamhetsområdet omfattar kostnader för nämnd, förvaltningsledning, ekonomi inklusive serviceenheten, HR, kvalitet och utveckling.

Överskottet förklaras främst av att FoU-enheten redovisar ett överskott. Serviceenheten tillhör verksamhetsområde Administration från och med 2019. Enheten redovisar ett underskott som främst förklaras av höga kostnader för larm men även för städ- och renhållningstjänster.

Specifikation ianspråktagande av resultatöverföring

Engångssatsningar, tkr	Utfall 2019
Digitala teamet	2 500
Föräldrastödsprojekt	910

Engångssatsningar, tkr	Utfall 2019
HR-enheten, 1,0 tjänst	600
Återställningskostnader Carnot	243

Investeringar

Investeringar 2019

Investeringar, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019
Utgifter	-3,0	-0,1
Inkomster	0	0
Netto	-3,0	-0,1

Investeringsprojekt

Investeringsprojekt	Prognostiserad tidpunkt för färdigställande
Stödboende 1, Olsgården, ersättning paviljonger	Januari 2023
Stödboende 2, Fenix	December 2025

Olsgården - nybyggnad / ersättning paviljonger

Nybyggnation planeras på Olsgården för att ersätta tillfälliga moduler med en permanent byggnad.

Stödboende - Fenix

Permanent bygglov ska sökas för Fenix på Gåsebäck. Om det är möjligt att permanenta Fenix kan ersättning tas bort från investeringsplanen. Om inte permanent bygglov kan ges behöver det strategiska arbetet med att hitta lämpliga ersättningslokaler påbörjas.

Ekonomiskt utfall per verksamhet

Årets resultat, tkr

tkr	Bokslut 2018	Internbudget 2019	Utfall 2019
Administration	9 723	0	2 710
Gemensamma resurser	1 966	0	7 997
Barn, unga och familj	-3 660	0	-21 083
Vuxen	-6 616	0	-2 101

Kommentar